

Datum

2 juni 2025

Onderwerp

VNG over CD Inburgering 10 juni 2025: Oproep tot heroverweging kabinetsplannen rondom huisvesting statushouders en structurele versterking financiering Wet inburgering

Geachte dames en heren,

Dinsdag 10 juni debatteert u met staatssecretaris Coenradie over Inburgering. Met deze brief willen wij onze ernstige zorgen uitspreken over twee actuele ontwikkelingen die de uitvoering van het inburgeringsbeleid ernstig onder druk zetten:

1. De kabinetsplannen om de huisvestingstaakstelling en het voorrangbeleid voor statushouders af te schaffen, en
2. Het structurele tekort aan financiering voor de uitvoering van de Wet inburgering 2021 (Wi2021). Wij doen een dringend beroep op u om de bestuurlijke afspraken met gemeenten na te komen en af te zien van beleidswijzigingen die de inburgering van statushouders onmogelijk maken.

1. Invloed kabinetsplannen op de uitvoerbaarheid van inburgering

De voorgestelde afschaffing van de huisvestingstaakstelling en het verbod op voorrang voor statushouders hebben [verstrekken gevolgen](#) voor het functioneren van het inburgeringsstelsel:

Gemeenten verliezen regie en voorspelbaarheid

Het stelsel van de Wet inburgering 2021 is gestoeld op gemeentelijke regie. De koppeling aan de huisvestingstaakstelling geeft gemeenten zicht op hun inburgeringsopgave. Door deze koppeling nu te schrappen, ontstaat er een onvoorspelbare instroom. Gemeenten verliezen daarmee het vermogen om op tijd in te kopen, begeleiding te organiseren en maatwerk te leveren. Dit leidt tot vertraging, inefficiëntie en afname van de effectiviteit van trajecten.

Keteneffect: huisvesting, inburgering en asielopvang lopen vast

Een onuitvoerbaar inburgering raakt niet alleen de statushouders zelf, maar de hele keten. Wanneer statushouders langdurig in COA-opvang blijven, neemt de druk op asielopvangplekken toe. Het gevolg is een stapeling van problemen: uitgestelde integratie, verergering van psychosociale problematiek, overbelasting van wijken en maatschappelijke opvang en uiteindelijk verlies van draagvlak in de samenleving.

Ernstige gevolgen voor statushouders

De onzekerheid over verblijfsduur, naturalisatie en gezinshereniging ondermijnt het perspectief op een toekomst in Nederland. Dit belemmert het leren van de taal, het vinden van werk en het opbouwen van een sociaal netwerk – de basisvoorwaarden voor succesvolle inburgering. Het gevaar is reëel dat mensen langdurig afhankelijk blijven van ondersteuning.

Wij roepen u met klem op:

- Herzie het wetsvoorstel over de afschaffing van de huisvestingstaakstelling en het verbod op voorrang.
- Behoud de gemeentelijke regierol binnen het inburgeringsstelsel.
- Borg een solide en bestuurlijk gedragen overgang, alleen onder heldere voorwaarden en na bewezen effectieve alternatieven.

2. Structureel tekort aan financiering voor uitvoering Wet inburgering

Hoewel het kabinet bij de invoering van de Wi2021 [bestuurlijke afspraken](#) heeft gemaakt over passende financiering voor gemeenten, worden deze afspraken op dit moment niet nagekomen.

Grote stijging van het aantal inburgeraars

Het aantal inburgeraars in 2023 is fors hoger uitgevallen dan begroot. Voor 2025 en 2026 wordt zelfs een verdubbeling verwacht. Deze groei brengt forse uitvoeringskosten met zich mee. Er is structureel €100 miljoen per jaar extra nodig om de Wet inburgering goed te kunnen blijven uitvoeren. [Het kabinet weigert tot op heden deze kosten te vergoeden.](#)

Gevolgen voor de uitvoeringspraktijk

Door het tekort aan middelen worden gemeenten gedwongen om zelf financieel bij te dragen of om bezuinigingen door te voeren, zoals langere wachttijden en latere starts van inburgeringstrajecten. Dit gaat ten koste van de integratie en zelfredzaamheid van nieuwkomers. Het risico op langdurige afhankelijkheid van uitkeringen, zorg en opvang neemt hierdoor toe.

Verslechtering van integratieresultaten

Gemeenten hebben inmiddels beter zicht op de feitelijke uitvoeringskosten. De achterblijvende financiering maakt het onmogelijk om het maatwerk en de begeleiding te bieden die de wet beoogt. Hierdoor kan de Wi2021 de ambities – snellere integratie en meer participatie – moeilijker waarmaken.

Wij verzoeken u dringend:

- Kom de bestuurlijke afspraken over financiering van de Wi2021 na.
- Trek per 2025 en 2026 structureel €100 miljoen extra uit voor gemeentelijke uitvoering.
- Voorkom beleidsarmoede door gemeenten te voorzien van toereikende middelen om hun wettelijke taken goed te kunnen uitvoeren.

Tot slot

Gemeenten willen bijdragen aan een humaan, effectief en uitvoerbaar inburgeringsstelsel. Dat kan alleen als zij voldoende beleidsruimte en financiële middelen krijgen. De huidige kabinetsvoorstellen doorkruisen dit fundament, met grote maatschappelijke schade als gevolg.

Wij rekenen op uw steun om te zorgen voor:

- Een regierol voor gemeenten in het inburgeringsproces;
- Volledige naleving van gemaakte financiële afspraken;
- Een integrale benadering van huisvesting en inburgering als onlosmakelijke schakels in het integratiebeleid.